Magyar Nemzeti Múzeum.-

Hirdetések díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lapsánszky János

A MUNKA

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

Megjelenik péntek és hétfő este
Előfizetési ára (mindkét szám együtt) negyedévre 2 pengő

Postacsekk: 28.744 szám.

Apróhirdetések: szavankint 8 fillér, a legkisebb hirdetés 1 Pengő.

Lapvezér: Köntzey Ferenc

XII. évfolyam. 36. szám. — Ára 16 fillér — Salgótarján, 1934. junius hó 23.

Az élet fundamentuma.

Sztranyavszky Sándor képviselőnk hétről-hétre járja ezt az országot. Hol itt, hol ott tünik fel markáns egyénisége, hogy a nemzeti egység gondolatát, az önzetlen munka szükségességét hirdesse. Alig van a csonka országnak járása amely ne hallotta volna érces szavát, közös cselekvésre való felhivását. Fáradhatatlan szorgalommal és bámulatos munkabirással végzi egyszerre három ember munkáját is.

Mi salgótarjániak vagyunk arra tanuk, hogy ezeken a munka és egységtoborzókon sohasem beszélt Sztranyavszky Sándor csak mint politikus. Mondanivalóját sohasem kórmányozta a pártember érdeke, hanem minden megnyilatkozásán vörös fonálként huzódott végig az egyetemes magyar gondolat, az egyetemes nemzeti munka gondolata szolgálásának szükségessége. Tovább megyünk és azt is állitjuk, hogy ezeken a missiós utakon képviselőnkből jórészt a politikus is eltünt, vagy igen igen megkissebbedett s csak a fajért, nemzete jövendőjeért küzdő lélek tört elő. Beszédjei hol a Dunántul, hol az Alföldön, hol itt minálunk kiáltották világgá száz formában ennek az árva nemzetnek igazságait, de mindég és mindenütt egy volt az alapgondolat a magyar testvéri szeretet.

Az önzés kirekesztése, a közért való munkálkodás, a szegényebb rétegek felemelése, a munkátlanoknak munkajuttatása és mindez a szeretet alapján — ez volt a programm, ami annyi beszédben és annyi cselekedetben mindig és mindig visszatért, ismétlődött.

Ezt a programmot s a programmnak ragyogó képviselőjét ünnepelte a TESz a mult pénteken amidőn Sztranyavszky Sándor mellére tüzte a TESz országoselnöke a csillagos jubiláris érdemkeresztet. Hangsulyozta, hogy nem a nagy állásokban lévő vezérférfiut, de a testvért, a magyar testvért éri ez a kitüntetés.

A fényes külsőségek között felsorakozott előkelőségek között az élen álló kitüntetettnek minden cime elhagyatott s csak a szivét keresték ki, hogy afölé tüzzék a csillagos keresztet, amely fényével, ragyogásával a szivre irányitsa a szemeket és érzéseket.

Ez a sziv felelt. A sziv, amely országjárásra, emberfeletti munkára késztette a hordozóját.

Sztranyavszky Sándor válaszából is csak a régi programm, régi meggyőződés, a régi sziv beszélt. A szeretetről szólt, amely nagy-nagy érték minden közélet mezején szereplő magyar ember számára. Ez a szeretet azonban csak szeretet nyomán fakadhat. Ezt csak az tudja kiváltani, aki maga is a szeretetet érzi az élet fundamentumának.

A magyar társadalom országos szervének kell sokszor felesméltetni minket salgótarjániakat, hogy a csillagos kereszt mögött mi is meglássuk egy nagy szivnek izzóan vörös szeretetégését. És meg kell kondulnia a szeretet szó harangjának, hogy mi is odaálljunk az ünneplő; sorban álló előkelőségek közé, mint akik itthoni és legelső tanitványok vagyunk. Mi akik itt salgótarjánban ássuk mind mélyebbre Sztranyavszky Sándor szivásójával a salgótarjáni élet igazi fundamentumát a szeretetet.

Sz. I.

Az öreg toronyóránkról és egy közóhajról.

Egyidős az öreg plébánia-templommal, mely a tornyában ingyen hajlékot ad neki. Nagyon jól megválasztotta helyét. Ellát a város minden pontjára, a négy világtáj felé. Látta a kenyeretlen falut, a faluból lett várost s látja a városias fejlődés minden szépségét és hibáját. Nagyon objektiv és nagyon közömbös. Érzi a maga öregségét, szeretne már nyugalomba vonulni, de az illetékesek a több emberöltős, hosszu szolgálatát még mindig keveselik. Pihenés után vágyik s ilyenkor beteget jelent, Néha pedig elerőtlenedik, éhhalál környékezi, mert megfeledkeztek a táplálékáról, a kenőolajról. Ebben az agóniájában egy jószivű ezermester, a templom kántora könyörül meg rajta s minden illetékes megbizás nélkül, saját jószántából fellátogat hozzá a toronyba, megkenegeti, kalapáccsal megütögeti megtisztitja mondván:

— Mars járni, adok én neked lustálkodni!

Szóval egy műszerető, derék polgárunk magán szorgalmának köszönheti évek óta legtöbbnyire az iskolába szaladó diák, az irodába siető hivatalnok, a vonathoz igyekvő utazó, kereskedő, a piacra, vásárra begyalogolt sok falusi férfi, asszony azt, hogy az idő mulásáról őt percnyi állandó előnykülönbözettel tájékoztatva van.

Valljuk be őszintén, ma a zsebóra luxusnak számit, sokan vannak, kik e kedves műszer nélkül kénytelenek róni a város utcáit. Eszerint a toronyórára nagyobb szükség van most, mint a boldog békeidőben. Ha pedig óra és járni kényszeritik állandóan, nappal és éjjel világosságban és sötétségben, akkor kényszeritsük arra, hogy ne csak nappal, hanem éjszaka is tegye magát láthatóvá.

Ugy vagyunk tájékoztatva, hogy a plébánia templomot a közel jövőben renoválni fogják. Ezzel kapcsolatosan igen üdvös lenne az öreg órát nyugalomba helyezni s helyébe egy modern, éjszaka kivilágitott számlapokkal ellátott, villamos órát helyezni. A templom központi fekvésénél fogva egy pontos, kivilágitott óra nagyon is a közérdeket szolgálná, diszére lenne a városnak és dicsérné a város vezetőségének és polgárságának fejlődésképesség iránti érzékét.

Nem szabad erre a szokott „Nincs pénz" feleletet adni, hanem egy kis jóakarattal az öreg plébánia és a város vezetősége ezt a közóhajt is megvalósithatják.

Elvégre a villamos áram nagybani termelési helyén egy villamos toronyóra beépitése nem lehet megoldhatatlan feladat!

Kisemberek ereje

Az egyesülésben rejlő erő felismerése és gyakorlati alkalmazása az életnek számos terén mutat fel eredményeket. Kisemberek tömegei széthullottan szervezetlenül nem jelentenek semmit, sem a politikai, sem a gazdasági életben, de azonnal hatalmas erőt képviselhetnek, mihelyt összefognak és azonos célok érdekében egyesült erővel dolgoznak. Annyi nagyszerü példát ismer ennek bizonyitékául mindenki, hogy felesleges ennek a megállapitásnak az igazolása.

A kisemberek gazdasági önsegélyzésének egyik bevált módszere a szövetkezeti gondalat megvalósitása, amelynek nálunk Magyarországon egyik legnagobb kezdeményezője, apostola és irányitója néhai Károlyi Sándor gróf volt. Nemzeti és gazdasági szempontból egyaránt nagy a jelentősége annak, hogy a nincstelen kisemberek egyrészt a szövetkezeti szervezkedés révén részeseinek tudják magukat bizonyos vagyontételeknek, tehát van féltenivalójuk s ez növeli ellenálló erejüket a „Minden a miénk" kommunista felfogással szemben, másrészt a szövetkezet utján a nagybani beszerzés kedvezőbb lehetőségeinek kihasználásával és a termények összegyüjtésével és jobb értékesitésével gazdasági előnyhöz juthatnak.

De a kisemberek gazdasági megsegitése mellett az ország gazdasági életének a termelés egyöntetüsége révén jutó előnyöknek érdekében is fontos a szövetkezetek szerepe. Tudjuk, hogy nemcsak kiviteli, de még belső fogyasztási szempontból is mennyi hátránya van annak, hogy kisgazdáink azonos klimáju és talaju területeken is annyira különböző fajtáju termelvényeket produkálnak, hogy

A népmüvelési napok és a magyar népi kultura...

Irta: **Petróczy Gyula.**

Több népmüvelési napot, versenyt végignéztem, hallgattam s ahogy a nézőtéren meg a pódiumon tolongó szereplőket s közönséget, rendezőket, szónokokat figyeltem, az a határozott érzés fogott el, hogy a népmüvelési napokon legalább annyi idegenség kér, sőt követel magának helyet, mint amennyi esetleg jut az igazán magyar népi értékeknek.

Merész állitás?

Ott voltam én is a kisterenyei járási népmüvelési napon s korántsem voltam annyira elragadtatva, mint „A Munka" igen tisztelt tudósitója.

Ott ültem a nézőtéren s azt kérdeztem magamban: ez volna a magyar népi kultura? Kerestem az összefüggést, a találkozó pontokat a magyar faji lélek s a deszkákon magát illegető svábos müdalt éneklő szereplő között. Igazán, ezt a kisasszonyt, ezt a simicipős fiatal urat a magyar tájak küldték ide, hogy hatodszor is elénekeljen, vagy elmuzsikáljon egy sokszor hallott „magyarosch" müdalt? Rosszmájuság lenne minden magyarságot és értéket elvitatni például a kisterenyei népelőadástól, de éppen annyira naivság, vagy éppen áloptimistaság benne a magyar vágyak, bánatok, örömök kifejezési formáit felismerni.

Bizony nem egészen a faji lélek szól hozzánk a népmüvelési napok pódiumairól. Fájdalmasan kell ráébrednünk a keserü valóra, hogy bizony „... ezer éves ittléte alatt Árpád nemzete sokat veszitett eredeti sajátságaiból ..." (Nagyon sokat veszitett. Nem csoda hiszen régóta dobálja kincseit szerteszét.

Kisterenyén, de máshol sem domborodott ki félreérthetetlenül, hogy mi igen is a sajátos zamatu magyar népi kulturát, népi müvészetet akarjuk megérdemelt helyére felemelni s nem valami internacionális középszerüségnek kedvéért akarjuk a tenyerünket pirosra verni. Senki sem vitatja, hogy a legmagasabb müvészet müvelése a nép hivatása; annál inkább elvárjuk azonban, hogy a népi kultura emelése érdekében rendezett népmüvelési napokon a magyar faji lelket reprezentáló népi értékek, müvészi teljesitmények — a maguk mértékével mérve — jussanak szóhoz, dicsérethez. De, hogy a „kultura" ürügye alatt mindenféle giz-gazt, a magyar kulturát immáron felverő idegenszerüséget plántáljuk ünnepélyes keretek között a faji kultura szellemétől amugysem valami nagyon áthatott nép lelkébe, arra igazán semmi de semmi szükség nincsen. Ha ezek a népmüvelési napok nem tudják hogy ugy mondjam „öntudatositani" müvészi izlés tekintetében a népet, ha nem tudják felébreszteni benne a magaalkotta sajátos magyar népi kultura megbecsülésének hitét, ha a népmüvelési napok után sem tudhatott a maga kulturájának megbecsüléséhez, a minden idegennél való különbretartás hitéhez eljutni; akkor kár az egész hü-hóért! De legszomorubb tényként azt is megállapithatjuk, hogy a megrendező, iránymutatásra hivatott müvelt vezető középosztály, nem ért a vezetéshez, a példamutatáshoz akkor, amikor jellegzetes faji népmüvészet faji irányba tereléséről van szó. Bezzeg akad példamutató a müvelt középosztályéknál kéretlenül is ha a legujabb párisi divatot, vagy a legujabb brazi matróz táncot, vagy egy aszfalton termett kuplét kell „népszerüsiteni."

Nem tudom melyiket lehet jobban megsajnálni: a vezetésnélkül tévelygő magyar nyájat, vagy a vezetés szép hivatását betölteni nem tudó, vagy nem akaró müvelt magyar középosztályt. Amaz vezetés nélkül rövid idő mulva el fog süllyedni a nemzeti szineződés nélkül való se germán, se latin, se szláv kultura összevegyült, kavargó hullámaiban; emez a vezetésre hivatott középosztály, az uri osztály már régen nem tudja mi a hivatása a nemzeti kulturával szemben...

A nép szegény nem tudhat az idegen izlésü, majmolásban belenyomorodott, vezetőből utánzóvá lett uri osztály udvari bolondja lenni. Ennek a finom uri népnek nem elég müvészi egy primitiv magyar népdalocska, neki operettzene kell Lehártól, de jó esetleg az angol-néger „Dzsekk Hilton" muzsikája is... Az uri osztály idegenül, szeretetlenül nézte sokáig azt amivel a nép mulatatta magát. Az ő egyszerü, de annyi faji jellegzetességet hordozó népmüvészetét, dalát, ruháját, táncát, szokásait, butorait, apró tárgyait az uri nép nem tekintette nagy értéknek, müvészetnek meg a legkevésbé sem fogadta el. Legjobb esetben az idegen ember érdeklődésével nézte, szemlélgette a számára idegen „különös" népi dolgokat, mint ahogyan az ismeretlen tájakra szokott az ember a vonat ablakából kitekinteni. De nem is tehet tán róla ez az uri nép, hogy az ő számára legjobb esetben érdekesség a népmüvészet. Nem tehet róla, mert egész énjébe, mint a rozsda belette magát csontig az idegen kultura, az élet száz hajszálerén keresztül s bizony ez a müvelt magyar tulnyomó tömegében tudat alatt — minden jószándéka mellett is — ennek a lelkéhez nőt, idegen, vagy „magyarosch" kulturának közlését várja. Valósággal impregnálva van. Nem érdekes, hogy például a „Szép vagy gyönyörü vagy Magyarország" cimü idegen felépitésü operett nyitány vagy mi, maholnap egyszinvonalra vergődik a Rákóczi indulóval, de népszerüségben azt tul is szárnyalja tán. Ez csak ugy történhet meg, hogy sokan nem tudják már milyen a magyar zene. Hasonló tévedésben van a magyar középosztály jó része a magyar ruha stilusát illetően is. Arról meg ne is beszéljünk, hogy az épitészetben a tucatszámra épülő városi polgárlakásokon nyoma sincs a magyar izlésnek. (Különös, hogy magyar épitészeti stilus nem

Uj üzlet!

Szép és kellemes lesz otthona, ha BUTORÁT dusan felszerelt butoráruházamban vásárolja.

LŐWY GYULA butoráruház

Salgótarján, Fő-utca.

Uj árak!

R. k. templom mellett.

nagyobb mennyiségeket szállitani akár a belső, de főként az egységes tipussal szemben nagy igényeket támasztó külföldi piacokra, épen emiatt igen nehéz. Ha a gazdáknak ezt senki sem magyarázza meg és munkájukat ebben a mederben senki sem irányitja, akkor ezen a téren nem is várható a helyzet javulása.

Ha azonban az állami szervek mellett jól működő szövetkezetek teljesitik hivatásukat, akkor ezen a téren is eredmény mutatkozik. Hiszen a szövetkezetek a termés összegyüjtésével és értékesitésével kapcsolatosan ránevelhetik a gazdákat a nagyobb piacot és több hasznot biztositó egységes fajták termelésére.

Kétségtelen tehát, hogy a szövetkezeti mozgalomra szükség van. Szükség van akkor is, ha a gazdasági válság hatásai és következményei alól a szövetkezetek sem tudták kivonni magukat és épugy nehéz helyzetbe kerültek, mint az állam, vagy bárminő magánvállalkozás. Azért, mert nehézség, baj van a szövetkezetek körül is, a megoldás itt sem lehet az, — amint talán a szövetkezetek ellenségei szeretnék, — hogy üssük agyon a beteget, hanem az, hogy gyógyitsuk meg. A magyar kormány teljes mértékben átérzi a szövetkezetek jelentőségét s a gyógyitásra alkalmas és az egészséges szövetkezeti élet érdekét szolgáló törvényjavaslatot vitt a parlament elé.

A képviselőház többsége helyeslésel fogadta a kormány szanáló tervét és igazat adott a pénzügyminiszter érvelésének. A miniszter rámutatott arra, hogy amikor a mostani kormány jött, nagyon kiépitett szövetkezeti hálózatot talált. A szövetkezetekre szükség van a kapitalista társadalomban, mert ezek nevelik a kisembert arra, hogy a magántulajdon értelmét felismerje. Igen jelentékeny szervező erőt képviselnek, a társadalom erőit egységbe foglalják és megtanitják az embert arra, hogy egyesült erővel többre jusson. Gyakorlati célja a szövetkezeteknek s a kormány ebben támogatja őket, a nagybani árubeszerzés előnye, az olcsó szétosztás, a terményértékesitésnél való közreműködés, a kisemberek megszervezése arra, hogy piacképes áruval keressék fel a vevőt. Kétségtelen, hogy a szövetkezetek jelentősége inkább normális időkben domborodik ki, de nem lehet igazat adni azoknak, akik azt mondják, hogy nincs szükség ma szövetkezetekre, mert ha most megszüntetnénk ezeket, később, jobb időkben, nehéz volna ujból feltámasztani őket.

A szövetkezeteket egészségessé akarja tenni a kormány és kiküszöbölni a hibákat. Igy a tulméretezett szerveket összevonja és racionalizálja, a kiadásokat csökkenti a magas fizetések és költségek mérséklésével és anyagilag alátámasztja a szövetkezeteket, amelyeket kormánybiztos kinevezésével egységes vezetés alá helyez. Tizenkétmillió pengőt fordit a kormány a szövetkezetek megsegitésére, a juttatás azonban javarészben nem készpénzben történik, hanem állami kötelezvények formájában. A képviselőház elfogadta a kormány érveit és megszavazta a törvényjavaslatot, amelynek segitségével rendet teremtenek a szövetkezeti fronton és biztositják a szövetkezeti szervezkedés előnyeit a kisemberek számára.

Helyes a kormánynak az az álláspontja, hogy a szövetkezeteket vissza kell adni eredeti hivatásuknak, az önsegély alapjára kell helyezni őket és ki kell irtani azt a tévhitet, hogy a veszteségek fedezésére ott van az állam. A kormány tovább megy és rendet akar teremteni a közgazdaság valamennyi területén. A következő lépés az ipari szövetkezeteknél történik, majd sorra veszi a többi területeket is. Igaz, hogy a gyógyulás folyamata lassu lesz, de bizunk abban, hogy a sikerhez füzött reménykedés nem alaptalan.

Fejfájás

Gyógyszertárban kapható.

ASPIRIN TABLETTÁK

BAYER

A valódiságért és jóságért a Bayer keresztszavatol, mely minden csomagoláson és tabletta ján látható.

A magyar szó, a magyar nóta és a magyar zene nagyszerü ünnepe volt a junius hó 10-én megtartott népművelési verseny.

Salgótarján m. város iskolánkivüli népművelési bizottsága junius hó 10-én népművelési verseny rendezésével fejezte be ez évi működését. Az ipartestület szinházterme teljesen megtelt az érdeklődők hatalmas táborával. Ott láttuk a város előkelőségeit is a hallgatók sorában: a hatóságok, hivatalok, vállalatok, egyesületek vezetőit, akiknek megjelenése észrevehetően buzditólag hatott a versenyzőkre.

Az egyesitett dalárdák énekében a „Hitvallás" szárnyalóan szép és hatásos volt. Az ünnepi beszédet Szente László kormánytanácsos, gyárigazgató tartotta. A magyar szó, a magyar dal, a magyar nóta szépségéről beszélt olyan megrázó erővel, hogy a szónoknak és a hallgatóságnak egyformán könnyes lett a szeme. A magyar szó, a magyar nóta erejéről beszélt, amelynek örökkévalóságában van feltámadásunk hite, bizalma.

Utána a katholikus köri, a hirschgyári, a bányaiparosok dalköre és a gazdasági szövetség dalárdái énekeltek külön-külön örökszépségü magyar népdalokat mintegy bizonyitékául Szente László költői szárnyalásu, megrázó erejü ünnepi beszédjének.

A szaváló versenyben tizenegyen vettek részt: Bendekovits Gyula, Czibula Károly, Czibula Tibor, Győri József, Kacsóh Lajos, Kiss Zsolt, ifj. Patay István, Oszvald Viktor, Seress Imre, Verseghy Ferenc és Danis János. A versenyzők közül Oszvald Viktor sajátszerzeményü versét szavalta el.

A versenyen résztvett szavalók mindegyike kitünően megállta a helyét és a biráló bizottság tagjainak ugyancsak nehéz volt az alábbi sorrendet megállapitani: Seress Imre, Győri József, Czibula Károly, ifj. Patay István, Kiss Zsolt, Czibula Tibor, Bendekovits Gyula.

Az énekversenyben Bolla Lajos, Gemza Béla, Gulyás Sándor, Pisch Ferenc, Treffimann Árpád és Verseghy Ferenc indultak. A hatalmas küzdelemben első lett Verseghy Ferenc, második Treffimann Árpád, harmadik Gemza Béla, negyedik Bolla Lajos.

Utána a népművelési hallgatók mükedvelő csoportja játszott el egy 1 felvonásos vigjátékot olyan pompásan, hogy a helybeli szintársulat tagjai közül azok, akik végignézték a versenyek lefolyását, a mükedvelők teljesitményéről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

A zeneversenyben a hirschgyári vonósötös, Fancsik János tambura zenekara s a magánszámokban Molnár Pál tárogatóval, Urbán Gyula gordonkával vett részt.

Mindegyik szám a maga nemében kitünő és tökéletes volt. A versenyzők mindnyájan jutalomban is részesültek.

A leggrandiózusabb müsorszám a dalárdák versenye volt. Kötött számban Gaál F. Balatoni nóták-at énekelték s azonkivül szabadon választott magyar népdallal is szerepeltek.

Az ipartestület szinháztermében fenségesen zugott az édes magyar szó, hogy feledtessen gondot, hirdessen jobb jövőt és mielőbbi feltámadást. Felemelően szép volt a salgótarjáni dalárdák összecsapása. Olyan lelkesültséget, felkészültséget, tudást hozott a versenyre minden egyes dalárda, hogy a versenynek szinte nem is volt győztese, csak a sorrend alakult igy: Bányaiparosok dalköre, kath. köri dalárda, Gazdasági szövetség dalköre hirschgyári dalkör.

Gyermekgondozásban az első dijat a Novoszáth ikrek nyerték. Második volt Valet Kálmán, harmadik Hajnovits Lajos lett.

A győztes versenyzők értékes jutalomban részesültek. Még pedig vármegyénk alispánja, városunk polgármestere, a helybeli vállalatok, bankok és egyesületek jóvoltából és áldozatkészségéből olyan bőkezüen, hogy a diszes kiállitásu okleveleken felül nemcsak az első helyezetteknek, hanem a többieknek is jutott pénz és más emléktárgy jutalom.

A Hymnusz eléneklése után ünnepi hangulatban széledt szét a nagyszámu közönség, a magyar szó, a magyar nóta, a magyar zene nagyszerü ünnepéről.

A versennyel egyidőben kézimunka kiállitás is volt, amelynek szépsége és izléses munkái a nézőket bámulatba ragadták.

A verseny sikeres lebonyolitása Sztankovits János igazgató szervezői és rendezői rátermettségét dicséri.

tudott kifejlődni, pedig idestova ezer éve lesz, hogy nem sátrakban lakunk.) Csak a falusi paraszthází az oriztek meg máig is néhány szép vonalat, jellegzetességet mig az uri lakások büszkén hirdetik, hogy idegen utánzatok. A mi intelligenciánk kevertvérüsége tán az oka a népművészettel szemben való egykedvüségének. Pedig a népművészetben egy fejlődésében megakasztott, nagyrahivatott kultura alappilléreit kell feltalálnunk, nem pedig pusztán szórakoztató egzótikumot. Tudnunk kell, hogy a kultura nem afféle szecskalomb, melyen csak ráérő aggszüzek időtöltésből rágódanak, hanem igen is eleven taszitó, mozditó csője az életnek. Tudnunk kell, hogy egy kis parasztlány egyszerü dalában, vagy egy fakanál faragványos diszében több kultura és magyar érték lehet, mint egy egész estét kitöltő operettben, vagy egész napi rádióműsorban (sajnos)!

Ilyen szemszögből néztem én ezeket a népművelési napokat, versenyeket. Folyton mérlegre raktam magamban azt ami a pódiumról mutogatta, illegette magát. És ahogy ott üldögéltem jutottak eszembe Magyarország különböző nemzetiségei, kisebbségei... Ezeknek a kisebségeknek mindegyike lassan-lassan csinál a maga számára (vagy az állam csinál számukra) kulturegyesületeket melyekben külön népi kulturájukat ápolhatják, faji jellegzetességét kidomborithatják; csak a magyar marad viszonylagos szellemi kisebbségben, csak ő tétovázik, vagy jobb esetben az utánzásnál, majmolásnál tart. Igen majmolásnál. Ilyen majmolók akadtak Kisterenyén is. Sokan a szereplők közül a városi kultura üveggyöngyeit fitogtatták rettentő fölénnyel. Szinte elrikkantották magukat: idenézzetek milyen müvelt vagyok, közbe lemosolygó pillantás a mezők küldötte parasztleánykának is jutott. Hiba volt biz az is, hogy alig énekeltek népdalt. Voltak szép régi müdalok. Nem ez kell! A szavalatok között — helyesen — volt sok hazafias vers, de jó lett volna hallani egy eredeti népszáján élő népballadát. (ha nincs, akkor megtanitatni az ismerteket had legyen az ő közkincsük ujra) kár, hogy eredeti itthonos népviseletben alig szerepelt valaki. Dicséret illeti azonban Mátranovákot és Kazárt! Onnan igazi szép magyar népviseletbe jöttek be. Ez nem lett kellően honorálva, pedig a népi kultura szempontjából — már pedig a népművelési versenyeknek egyetlen célja szerény felfogásom szerint a népkultura sajátos fajiságának ápolása — nagyobb értéket jelent Mátranovák és Kazár népviselete, mint akár a szájharmonikázás vagy a mégis csak csekély mértékben népi kulturát jelentő szavalás.

Hiba volt még, hogy a női kézimunka s a házi szőttesek és egyéb kézimunkák nélkülözték az igazi komoly birálatot. Hölgyeim bocsánat! Önök kitünően értenek a kézimunkákhoz, de nem egészen etnografusok. A megyei vezetőségnek az etnografia dolgok birálatára olyan szakértőt kellene felkérni pld. mint Fényes Dezső muzeumi igazgató Gyarmaton. Megállapitásom szerint hiányzott a népi stilus és megjelenés. Roppant furcsán hatott az egyébként dicséretet érdemlő ceredi földmives énekkar abban a német fejre való tányérsapkában. Csizma fölé tányérsapka s hozzá magyar parasztlegény fejére nem volt szerencsés ötlet karmester Uram! Csak még piros frakk kellett volna. A tányérsapka helyett menynyivel stilusosabb lett volna pl. árvalányhajas fekete kalap. Igen nagy hiba volt szerintem az, hogy a középiskola egyhat osztályát végzetteket együtt versenyeztették. Ugyancsak együtt versenyezett a mezőgazdasági nép, a gyári és bányatelepek egészen más mentalitásu, inkább városias polgárosult népével. A városokban, telepeken, hogy is lehet népművészetet, magyar népi kulturát keresni, mikor maholnap a mezőkön is pusztulóban van. Jó, az erőket lehet összemérni, de nem lehet egy mértékkel mérni. Igy az egyikre kedvetlenitő.

A rendezés egy embernek erőn felüli nagy munkát jelent. Csekey főjegyző birkózott, birkózott, de hiába sok egy embernek ennyi felé szaladni, beszélni. Tanácsos lenne a jövőben e munkából másnak is juttatni.

A jövőben helyet kellene juttatni e versenyeken a magyar táncnak is. Ki tudja szebben a magyar táncokat. Végül jó lenne versenyre felhivni a népet a népviselet terén. Ki öltözik egész éven keresztül szép magyar (helybeli magyar) ruhában. A nyerőket ez esetben értékes ruháravaló anyaggal kellene jutalmazni!

Igy ha sohasem feledkezünk meg arról, hogy nekünk magyaroknak különzamatu, sajátos, nagyrahivatott kulturánk van s e kultura birtokában ránk európai szerep vár, akkor jó irányban haladunk. A magyar kultura impozáns palotáját csak a faji jellegét magán hordozó anyagából lehet megépiteni a nagyvilág gyönyörűségére. Népi kultura nélkül csak amolyan szalmafedelü — lopott anyagból való viskót lehet épiteni. Erre gondoljunk minden népi előadáson — művelési munkánál.

Szerzőavatás.

Soha nem tapasztalt érdeklődés előzi meg dr. Tóth Mátyás városi aljegyző „Faunszerelem" cimü daljátékának előadását, amelyet f. hó 28 és 29-én Radó László szintársulata a „Move" tornászszakosztálya és a bányazenekar tagjainak közreműködésével fog bemutatni. A darab zenéjét Szécsi József szerezte. A darabot és az abban előforduló táncszámokat Perényi Kálmán rendezi és tanitja be. A próbák napok óta folynak. Az est sikere érdekében nagy igyekezettel dolgozik az egész szinházi együttes a mükedvelő gárdával együtt, mert felejthetetlen estét akarnak szerezni a szinházat látogató közönségnek. Külön meglepetés lesz a nagyszerü kiállitás: a külön e célra készült ruhák és kosztümök, valamint a szinpadi diszletek is, melyek két estére valósággal mesebeli kertté varázsolják az ipartestület szinpadát. Az előadást a bányazenekar 16 tagu együttese fogja kisérni. Nagy tetszést fog aratni a salgótarjáni mükedvelő gárdából összeállitott 14 tagu görl-csoport, kik a darab keretében tánc és énekszámokkal fogják szórakoztatni a közönséget.

A résztvevő hölgyek és urak a következők: Dr. Tóth Mátyásné, Bortnyik Antónia, Cserny Juliska, Ficzek Gizike, Ficzek Juliska, Gurszky Olga, Holub Zsuzsa, Hirschbrich Valéria, Jancsovics Kató, Kovács Böske, Péter Böske, Praznovszky Mimi, Silberleitner Lili, Bortnyik Károly, Hajmer János, Kovács Nándor, Krizs Ferenc, Molnár Lajos, Mikula Aladár. Kis faun: Janovszky Tibor, kis nimfa lesz Drengács Mimi.

Perényi Kálmán rendezése garancia arra, hogy a darab kivitele, valamint a szereplők tudása minden tekintetben ki fogják elégiteni a közönséget.

A széleskörü érdeklődés arra mutat, hogy a kezdő, de tehetséges szerzőavatást zsufolt ház fogja végig nézni.

Éppen azért ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Jegyek már most kaphatók az Apolló illatszertárban, v. Donászy Győző Magyar Divatáruházában, a Hangya üzletekben, a „Gizella" virágszalonban, László Györgynél, a Duda cukrászdában, Peész Árpádné cukorka üzletében, a Friedler és a Végh nyomdákban és a szinházi pénztárnál. S. Gy.

Az emlék is valami.

Amint az ember az Életnek
Sima, avagy rögös utján lassan halad,
Hüséges kisérője csak az Emlék marad.

Az emlék is valami! — ha
A lelkedben ragyogó napfényt varázsol,
Mig az emlékezésnek tavában halászol.

Ha álmodozva visszaringat
Az átélt örömök vonzó büvkörébe
S fürdeti a lelket a mult gyönyörébe.

Gazdag vagy, ha ily emlék kisér,
Életutadnak még további részén — ápold!
Elüzi a szürke árnyat, mit a magány
[Rád vont.

vitéz Jónás Ödönné.

Hirek és különfélék

Nagybányai vitéz Horthy Miklós, *Magyarország kormányzója születésnapján, hétfőn nemcsak a hivatalos város, hanem az egész Salgótarján mélységes megilletődéssel vett részt az istentiszteleteken, hogy bensőséges szeretetét Magyarország legfőbb ura iránt kifejezésre juttassa. Ezen a napon mindenünnen hálaadó ünnepi hangok szálltak a jó Istenhez, hogy kormányzónkat megtartotta nekünk erőben egészségben szebb jövőnk zálogául. Hálaadó ünnepi hangok és alázatos könyörgések, hogy adjon a Mindenható továbbra is erőt egészséget Magyarország kormányzójának szegény hazánk sorsának jobbraforditásához.*

A „TESz" csillagos jubiláris érdemkeresztjét kerületünk országgyülési képviselőjének Sztranyavszky Sándor ny. államtitkárnak e hó 15-én nyujtotta át rendkivül impozáns keretek között a TESz küldöttsége. A kitüntetett államférfit a TESz országos elnöke, Baross Gábor üdvözölte, hangsulyozván, hogy a „kereszt egy évezreden keresztül nyomja minden magyar vállát és serkenti a nemzetfenntartó munkára". Nekünk számtalan esetben volt alkalmunk érezni azt, hogy Sztranyavszky mily fanatikus erélylyel igyekszik egyesiteni és összetartani a nemzetfenntartó erőket s mily szeretettel karol fel minden ily irányu törekvést. A kitüntetést átnyujtó küldöttségben ugy a polgári, mint az egyházi és katonai kiválóságok részt vettek, de ott ünnepelt szivvel-lélekkel Salgótarjánnak szeretetteljes lelkülete is, amelyre reá világitott Sztranyavszkynak frappáns mondása: „Szeretetet csak az tud kiváltani, aki maga is a szeretetet érzi az élet fundamentumának. — Ez Ő!

Személyi hir. Traum Péter esperes plébános 6 heti szabadságra távozott.

† Puschmann Gyula. Hosszu éveken át teljesitette kötelességeit, melyeket a gondviselés és a sors rótt reá. Amikor élete alkonyán kinzó betegség támadta meg, megállott a munka utján és gyógyulást keresett, hogy 35 éves munkásságának alapján békés pihenést szerezzen fáradt testének. Méltán érdemelt volna jóleső nyugalmat, mert hivatását betöltötte és teljes odaadással szolgálta nemcsak az őt alkalmazó vállalatot, de serényen tevékenykedett a hitbuzgalmi és nemzeti irányu társadalmi megmozdulásokban is. Miskolcon, junius 19-én halt el s ugyanott volt temetése 21-én, amelyen tisztelői barátai, munkatársai nagy számmal vettek részt városunkból is. Az acélgyár részéről Pántyik főmérnök, az olvasókör részéről Horváth Károly elnök s a munkásság részéről pedig Perce István mondottak felette gyászbeszédet. A salgótarjánnak gyászküldöttségében ott láttuk az acélgyári tisztikar számos tagját a nejeikkel, a város részéről Horváth László polgármester helyettest s több más urat is, kik megindultan vették körül a koszorukkal boritott ravatalt és kisérték utolsó utjára a szeretettel övezett kihült tetemet.

Dr. Soldos Béla, vármegyénk főispánjának diszpolgársága. Perőcsény község közönsége a falu fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül nagy lelkesedéssel választotta meg diszpolgárának megyénk népszerü és aranyszivü főispánját. Dr. Soldos Bélának a község előljárósága diszközgyülés keretében csütörtökön adta át a diszpolgári oklevelet. Ugyanezen napon leplezték le a hősi halottak emlékművét is és ünnepelték negyedszázados lelkipásztorkodása alkalmából Kovács Sebestyén József lelkészt. A megható és lelkes ünnepségen résztvett városunk polgármestere, dr. Förster Kálmán is.

A városi jégkezelés körül észlelt szabálytalanságok miatt elrendelt fegyelmi vizsgálatból kifolyólag Dr. Benke Béla vm. tb. főjegyző a városházán Szőnyi Ferenc és Mészáros János vm. számvizsgálókkal együtt két hétig tartó vizsgálatot tartott.

Köszönetnyilvánitás. Boldogult jó férjem elhunyta alkalmával a részvét olyan megható nagy mértékben nyilvánult meg, hogy a részvételteljes levelekért, táviratokért és a salgótarjáni barátoknak a temetésen nagy számban való megjelenéséért, valamint a számtalan koszoruért és virágcsokorért ezuton mondok köszönetet. A részvét ilyen megnyilvánulása nagy mértékben enyhitette fájdalmamat. Özv. Puschmann Gyuláné.

Az érettségi vizsgálatok befejezése városunkban. Dr. Résch Aurél vizsgabiztos elnöklete alatt f. hó 16-án és 18-án folytak le az érettségi szóbeli vizsgálatok. Érettségizett 13 fiu és 3 leány, összesen tehát 16-an, akik közül jeles lett 2, jól érett 3, egyszerüen érett 9. Egy tárgyból bukott 2. A szép eredmény nagyon hizelgő lehet a Dr. Chorin Ferec reálgimnázium tanári karára. De az ifjuság is megérdemli, hogy folyó hó 23-án, szombaton este fél 10 órától kivilágosvirradatig ropja a ropogós csárdást a bányakaszinó nagytermében.

Dr. Dornyay Béla tanár, Kárpát egyesületi alelnök, hosszu évek nagy fáradtságával készült és az érdekeltek ezrei által várva-várt nagy könyve: a „Balaton és Környéke részletes kalauza" megjelent. Ez alkalommal nem térünk ki ezen 526 oldalas és több száz képpel, térképpel, alaprajzzal és mümelléklettel művészesen illusztrált könyvnek részletes ismertetésére és beható méltatására, Fenntartjuk ezt a legközelebbi számunk részére, de már most is jelezzük olvasóinknak ezt az örömhirt, mely méltóan sorakozik dr. Dornyay 25 éves turista — korismertető és tudományos irodalmi működésének száz számra menő nyomtatott eredményéhez, sőt a negyedszázados irói jubileumára valóban méltóan ez a munkája teszi fel a koszorut. Közöljük ez alkalommal azt is, hogy dr. Dornyay honismertető munkásságának országos vonatkozásban is fontos elismeréseként most vasárnap, junius 24-én avatják fel a tapolcai Szengyörgy hegyen a Dornyay-Vigyázó emlékpadot, — amely avatáson városunk turistái is számosan vesznek részt. A méltó elismerést érdemlő sikerekhez részünkről is örömmel gratulálunk.

Dr. J. Christananda indus lelkész előadása junius 27-én szerdán este 7 órakor lesz az evangélikus templomban.

Ovoda záróünnepély. A salgótarjáni piactéri községi kisdedovoda f. hó 25-én (hétfőn) d. u. 6 órakor tartja meg évzáró ünnepélyét a róm. kath. olvasókör nagytermében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghivja. Müsor: 1. Hiszekegy. 2. Üdvözlő vers és ének. 3. Prológ. 4. Énekes svédtorna. 5. Látod-e pajtás. 6. Magyar táncjáték. 7. Magyar tánc. 8. Katonásdi. 9. A kis kofa. 10. Szindarab (A magyar lakodalom). 11. Befejező vers.

Agyonsujtotta a villamosáram. Megdöbbentő szerencsétlenség érte Bene Istvánt, akit munkaközben Selypen agyonsujtott a villamosáram. A család a szerencsétlenül járt fiatalember holttestét Salgótarjánba hozatta. Nagy részvét mellett temették el kedden.

Fő-utcán emeleti négyszobás előszoba-konyhás utcai lakás azonnalra kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Füleki-utca 2 szám alatti házhely eladó.

Értesités. A Nemzeti Egység Pártja által f. hó 29-re hirdetett választókerületi választmányi gyülés közbejött akadályok miatt elhalasztatott. Annak ujabb terminusáról idejében értesitést adok.

Róth. s. k.
v. ker. elnök.

Radó László szintársulata az elmult héten további nagy sikereket könyvelhet el. A nagyszerü gárda az élen Szokolay Etával, Téglássy Emmivel, Szilvássy Tusival, Witt Böskével, Perényi Kálmánnal, Radó Lászlóval, Hetényi Ferenccel, Pajor Istvánnal, Lányi Istvánnal már nemcsak Salgótarján szivét vette be, hanem meghóditotta a vidéket is s ma már estéről-estére szaporodik a vidéki fogatok száma az ipartestület impozáns székháza előtt. Szombaton 24-én külön csemegével szolgál a szinház, Darvas Ibolyát láthatja Salgótarján „Dubarry" szerepében. Azt a Darvas Ibolyát, aki Alpár Gitta után a Fővárosi Operett Szinházban 40-szer játszotta a „Dubarry" cimszerepét s akinek játéka, nagyszerü ének és tánctudása elé a legnagyobb várakozással néz a tarjáni közönség.

Helyesbités. Mult számunkban tévesen irtuk, hogy Schuntner Olga a Mária kongregáció tagja. Nem a kongregációnak, hanem Szent Ferenc harmadrendjének a tagja. — Ugyancsak tévedés volt a népmüvelési nap győzteseinek felsorolásánál is. A gyermekgondozási verseny első diját ugyanis a Novoszáthikrek nyerték.

Sikeresen folytak le a tanonciskolai vizsgálatok. A helybeli községi iparostanonciskolában az évvégi vizsgálatokat az elmult szerdán tartották meg. A vizsgabizottsági elnökök élen a város polgármesterével a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg, a tanoncok tudásáról és felkészültségéről és a tantestület tagjainak az eredményes munkálkodásért meleg köszönetet mondtak.

Frontharcos közgyülés Zagyvapálfalván. Folyó hó 17-én tartotta a Zagyvapálfalvai Frontharcos Csoport évi közgyülését, melyen uj tisztikart választott. Az uj tisztikar: elnök: Beczner Pál főjegyző, társelnökök: Mojzes Béla ig. tanitó és Berger Andor földbirtokos. Alelnökök: Kertész Sándor és Pál Imre. Titkárok: Nagy Lajos és Czigler Lajos. Pénztáros: dr. Miklós Géza. Ellenőrök: Kellner József és vitéz Illyefalvi Pál frontharcos bajtársak. A salgótarjáni főcsoport kiküldöttei a főcsoport 400 tagjának és elnökségének bajtársi üdvözletét és jókivánságait tolmácsolták a lelkes és folyton erősödő fronthacos csoportnak. A csoport f. hó 24-én müsorral és diitekézéssel egybekötött nyári mulatságot rendez uj frontharcos zászló alapjának javára, amelyre szeretettel várja az összes bajtársakat családjaikkal és ismerősseikkel együtt.

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk dr. Balnár Imre bpesti kir. törvényszéki hites angol tolmács Angol-Magyar és Magyar-Angol szótárát. A két rész együtt körülbelül 1400 oldalra fog terjedni. A rendkivül komoly és alapos munka hamarosan teljesen elkészül s a szerző az érdeklődőknek már is készséggel nyujt felvilágositást I. Sashegy-u. 17. cim alatt. Dr. Blanár Imre korábbi kiadásai: „Egy 17 éves magyar fiu küzdelmei New-Jorkban" és „Shakespeare Idézetek" (617 idézet 2 nyelven.)

Frontharcos bélyeg. Felkérjük ugy a salgótarjáni, mint pedig a környéki kereskedőket, hogy a frontharcos bélyeget kizárólag a salgótarjáni főcsoport és a zagyvapálfalvai csoport képviselőjétől vegyenek, akik esetről-esetre igazolják megbizatásukat. Az igazoltatást saját érdekükben kérjük megtenni, nehogy szélhámoskodásnak tegyék ki magukat.

Éleslövészet. A helyőrség alakulatai f. évi julius hó 5-én és 6-án — mindkét napon 9 órától 13 óráig — a Somoskőujfalutól DNy-ra fekvő területen éles lőgyakorlatot tartanak. Kérjük a lakosságot, hogy a fentjelzett időben ezen veszélyeztetett terülen ne tartózkodjék és a Somoskőujfalu-Bocsárlapujtó és Bocsárlapájtó-Karancsberény talyigautat ne használja, mert életveszélyes. A Bocsárlapujtó-Karancsberény II. rendü müut használható.

A „Via" fürdőiroda rendkivüli kedvezményes utazásai. Egy angliai ut Budapesttől Brémáig gyorsvonaton, onnan, luxushajón Anglia és Irország körül s ugyanezen utvonalon vissza Budapestig csak 254 P-be kerül. — Kéthetes abbáziai tartózkodás minden költséggel együtt beleszámitva az utiköltséget is 190 P. — Kéthetes ausztriai nyaralás az utiköltséggel együtt 140 P. — Bécsi filléres hajó Budapest—Wien oda-visza 12.80 P. Az Erzsébet királyné termes gőzössel. A hajó indul julius 12. Vissza 15-én, indul julius 31-én, vissza aug. 3-án, indul szept. 22-én, vissza 25-én. Különösen ez utóbbira hivjuk fel kedves olvasóink figyelmét. Jelentkezéseket „A Munka" kiadóhivatala is elfogad. Haközvetlenül fordul az irodához Budapest, Váci-utca 36. sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

A „Magyar mezőgazdasági Társaság tegnap tartott elnöki tanácsi ülésében foglalkozott a termésértékesitéssel és határozati javaslatot küldött a Miniszterelnök urhoz, amelyben ismételten kéri a gabonaexport közérdekü monopolizálását, vagyis hogy a kormány egy elsőrendü szakemberek irányitása mellett müködő egységes exportszervezetet létesitsen, nehogy bekövetkezzék ujra az a szomoru eset, hogy amig a gabona felvásárlása tart a spekuláció sulyosan nyomja az árakat és csak mikor már birtokába jutott a termésnek, hajtsa fel a gabona árát, ami sem a gazdának, sem a fogyasztónak, de a kereskedőnek sem érdeke a nagy kockázat miatt. Az idén, amikor jelentékeny területen az őstermelők is kénytelenek lesznek buzát vásárolni' csakis egy egységes közérdekü szervezeten keresztül lehet rugalmasan a gabonaértékesitést megoldani. A határozati javaslat hivatkozik arra is, hogy ezen közérdekü szervezet müködési irányát részlefesen már előző két éven át a „Magyar Mezőgazdasági Társaság" felterjesztéseiben kifejtette s minden alkalommal a boletta eltörlése mellett foglalt állást.

Igen szép selyempincsi kölykök 6 hetesek 4 drb. jutányosan eladók. Juhász Gyula Mátranovak, bányatelep.

Sporthiradó tippversenye
1934. junius hó 24-én.

Ujpest—Ausztria Bpest .....
Bocskai—Bologna Debrecen .....
SAC—BSE (S. Serleg Csop.) .....

Név: .....
Cim: .....

A szelvények Peész Árpádné fagylalt, cukrász sütemény, cukorka, csokoládé üzletében Fő-utca 23. (Telefon 130) vasárnap délután 2 óráig adandók le.

Tippversenyben a győzelmét a Peész-féle fagylalt biztositja.

Salgótarján megyei város polgármesteri 15087/1933. hivatalától.

A szegedi szabadtéri játékokra a város közönségének meghivása.

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy a szegedi nagysikerü szabadjátékok a f. évben augusztus hó 4-én kezdődnek és 5, 6, 11, 12, 13 esetleg 14, 15, 16-ig tartanak. Előadásra kerül a magyar irodalom legnagyobb remekmüve az „Ember tragédiája"

Ezekre a szabadtéri játékokra a közönség figyelmét felhivom és Szeged város polgármesterének szivélyes meghivását tolmácsolom.

Salgótarján, 1934. junius 13.

dr. Förster Kálmán
polgármester.

FOOTBALL FELSZERELÉS:

labda, cipő, dress stb.
Teniszütők — hurozás —
Mindennemü sportcikkek.
Egyesületek szállitója

LÁSZLÓ GYÖRGY
SALGÓTARJÁN

Fényképészeti szaküzlet

Köszönet. A Szent Erzsébet Kath. Nőegylet elnöksége az uton mond hálás köszönetet Miller József Hangya-vezetőurnak azon szivességéért, hogy a budapesti nagykereskedő cégek bevonása révén az egyesületet — junius 10-i sorsolásához — értékes és nagyszámu nyereménytárgyhoz juttatta. Köszönettel nyugtázza özv. Nyulászy Józsefné, Felkai Fischer Ernőné, Budai Józsefné, Szmolka Mihályné, dr. Jánossy Ödönné, Iparosok Szövetkezete, Végh Kálmán, Mihályi Antalné, Istók Elemérné, Erlich Józsefné, Schreiner Jenőné, Tábory Gézáné, Vehovszky Istvánné urnőknek a nyereménysorsoláshoz beküldött kedves ajándéktárgyait.

Az Országos Frontharcos Szövetség zagyvapálfalvai csoportja az alábbi meghivó utján kéri a salgótarjáni közönség szives megjelenését 24-iki táncmulatságára: Az Országos Frontharcos Szövetség pálfalvai csoportja tisztelettel meghiv minden mulatni és nyerni vágyó hölgyet és urat f. hó 24-én este 8 órai kezdettel a zagyvapálfalvai bányakaszinó kerthelységében (rossz idő esetén az összes helyiségében a zászlóalap javára rendezendő dijtekézéssel egybekötött táncmulatságára. Dijtekézés f. hó 14-től 24-ig bezárólag tart. Szebbnél-szebb nyeremények hosszu sora vár a versenyzőkre. A nyeremények f. hó 24-én este 8 órakor kerülnek kiosztásra. Táncolni már délután 3 órától lehet egészen reggelig. A zenét Demser közkedvelt zenekara szolgáltatja, Belépődij személyenkét 40 fillér. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség. Villamos indul Salgótarjánból d. u. 3·30, 5·30, 8 és 9·50 órakor. Villamos Pálfalváról Salgótarjánba is közlekedik.

Filléres gyors indul f. hó 24-én vasárnap Budapestről Salgótarjánba. A reggel 9 óra 40 perckor befutó vonat közönségét a kisállomáson fogadja a város hivatalos képviselete, majd az előre egybeállitott terv szerint a közönség a szerint, hogy mint készült fel gyalog turára, indulhat a Salgó romjaihoz, a Karancsra, avagy sétát tehet a Bükkös árkon (Dolinkán) át Pécskőre, esetleg a Kálvárián át a Pipisre, illetve a Lövész Kilátó toronyhoz. Értesülésünk szerint a filléres gyors megáll Mátraverebély Szentkut állomáson is s igy valószinü, hogy a kőzönségnek legnagyobb része a bucsujáró helyet látogatja meg és Salgótarján polgárságának csak kevés vendége akad. A filléres gyors Salgótarjánból este 8 óra 30 perckor indul vissza Budapestre.

Megszökött a fogházból a madocsai csendőrgyilkos. Szabó János fegyenc, a halálraitélt madocsai csendőrgyilkos folyó hó 14-én délután 14 órakor a többi fogollyal együtt a szokásos sétát végezte a szekszárdi fogház udvarán. Sétaközben a több méter magas, drótakadállyal ellátott keritésen átugrott és megszökött. A fegyőrök a szökevényt nyomban üldözőbe vették, de az eltünt szemeik elől. A kir. ügyészség telefonon azonnal értesitette a szekszárdi csendőrszárnyparancsnokságot és a rendőrséget. A csendőr osztályparancsnokság a szekszárdi csendőr gyalog tanalosztály legénységét Szabó János üldözésére kivezényelte, ezenkivül Tolnamegye összes őrseivel szemben intézkedett, hogy azok Szekszárd környékét zárják el. A fegyenc Zomba—Bonyhád irányába menekült a szekszárdi szőlőhegyen át. Állitólag haza akar menni Madocsára, hogy szülein bosszut álljon, mert őket okolja, hogy ebbe a helyzetbe került, de az is lehetséges, hogy a jugoszláv határ felé igyekszik. A csendőrség a szökevény kézrekeritésére országos nyomozást inditott.

Soli Deo Gloria Főiskolás Leányinternátus felvesz református vallásu egyetemi és főiskolai hallgatónőket, lakás teljes ellátással havi 60 P, ellátás nélkül havi 25 P. Az Internátus az egyetemekhez közel van, családias otthont biztosit a bentlakóknak. Érdeklődni lehet Ferenc-körut 12. II. 17. alatt. Jelentkezések a jövő tanévre julius 20-ig küldendők be.

Agyonsujtott a villanyáram egy iskolásfiut. Ifj. Pálfiszegi (Prehoda) József, 9 éves üllői (Pest megye) elemi iskolai tanuló folyó hó 11-én délután a község határában játszadozott. Eközben észrevette, hogy a vasutmenti villanyvezeték vasoszlopának tetején madárfészek van. Kiváncsiságból felmászott az oszlopra, miközben hozzáért a vezetékhez és az áram agyonsulytotta. Holtan zuhant a földre. — A baleset miatt senkit sem lehet felelősségre vonni. — A pestvidéki kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Fabinyi a magánalkalmazottakért.

A nemzeti alapon álló magántisztviselők összeforgó érdekképviselete a Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége nem elégszik meg a nagy átfogó magánalkalmazotti kérdések napirenden tartása és célkitüzéseinek megvalósitása érdekében folytatott munkájával, hanem a szövetségbe tömörült különböző alkalmazotti kategóriák és csoportok érdekeinek védelméről is hathatósan gondoskodik. A szövetség nem ismer osztálykülönbséget és nem az osztályharc eszközeivel akarja a magánalkalmazotti érdekeket megvédeni, hanem a magyar magánalkalmazottak sulyával, tekintélyével, kivánságainak komoly és helytálló érvekkel való alátámasztásával kivánja tagjainak és a magyar magánalkalmazottaknak érdekeit megvédeni és előbbre vinni. A magánalkalmazottak különböző és széles rétegei foglalkozási kategóriák szerint szakosztályokban müködnek a szövetség keretein belül és az egyes érdektelen kategóriák önzetlen lelkesedéssel állnak a megtámadott és sérelmet szenvedett kategória tagjai mellé és viszik azok ügyét előbbre. Ipari, kereskedelmi, hiteléleti, közlekedési tisztviselők, üzletvezetők, kereskedelmi alkalmazottak, hajózási alkalmazottak és más szakosztályokban tömörült magánalkalmazottak a legharmónikusabban, az igazi nemzeti összefogás alapján müködnek össze, viszik előbbre szociális, gazdasági, kulturális, törekvéseiket.

A 4600-as és 6700-as miniszterrendeletek rendkivül sulyosan érintették a magánalkalmazottak jelentékeny részét. A Magánalkalmazottak Nemzeti Szövetsége nem elégedett meg a rendeletekkel szembeni meddő küzdelemmel, de minden egyes sérelmes esetben érintkezést keresett munkaadóval és illetékes hatósággal a sérelem orvoslása érdekében. Komoly küzdelmet folytatott a Ganzgyár, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és számos más vállalat nyudijasait ért sérelmek ügyében. A legutóbbi napok homlokterébe a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete nyugdijasainak sulyos sérelmei állanak a Küldöttségileg és beadványokban tárta fel az illetékes minisztériumoknak a Köztisztviselők nyugdijasainak ügyét, mikoris igéretet nyert annak kiviszgálására.

Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszter most átiratban értesitette a szövetséget, hogy a Közérdekeltségek Felügyeleti Hatóságának és az egyes panaszok tárgyában dönteni hivatott bizottságának — a szövetség előterjesztéseiben foglalt fontos gazdasági, szociális és méltányossági szempontok szemelőtt tartására — a figyelmét felhivta.

Fabinyi kereskedelemügyi miniszternek a magánalkalmazottak jogos törekvései mellett tett hitvallása tanubizonyságot szolgáltatott a szövetségnek a magánalkalmazotti érdekek előbbreviteléért folytatott küzdelmének helyes irányvezetése mellett.

Meghivó. A Hangya Termelő Értékesitő és Fogyasztási Szövetkezet, a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja kötelékébe tartozó „Salgótarján és Vidéke Hangya Fogy. és Ért. Szövetkezet" 1934. évi julius hó 1-én délután 3 órakor a római katholikus Olvasókör nagytermében rendkivüli közgyülést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §. értelmében meghivatnak. Napirend: 1. A fuziós kisérletek folyása és eredményének ismertetése. — Szabad hozzászólás és végleges döntés. 2. Határozathozatal a szövetkezet továbbmüködéséről, formájáról és cégszövegéről. 3. Alapszabálymódositás fenti tárgyakban hozott határozatok alapján. 4. Inditványok, esetleg az igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészitése. Salgótarján, 1934. junius hó 20-án. Az Igazgatóság.

Nyári időváltozáskor nélkülözhetetlen a háznál a valódi Diana sósborszesz.

Szép kereseti lehetőséggel keres szegedi paprikaexportőr cég jólbevezetett helyi és körzetképviselőt. Ajánlatok referenciákkal Szeged, Postafiók 175 cimre küldendők.

Polgári iskolai beiratások.

A beiratások a polg. iskolában junius hó 26 és 27 napjain lesznek. 26-án délelőtt 8 órától a fiuiskola I—II. osztályait, délután 2 órától a leányiskola I—II. osztályait; 27-én délelőtt a fiuiskola III—IV. osztályait, délután 2 órától a leányiskola III—IV. osztályait irjuk be.

A leányiskola I. osztályába csak 60 tanuló vehető fel. A fennálló rendelkezések szerint a felvételnél előnyben részesitendők a helybeli szülők gyermekei. Felkérem ennek megfelelően a helybeli szülőket, kogy gyermekeiket délelőtt fél 11-ig, délután fél 5-ig irassák be. Ezen időn tul a jelentkezés sorrendjében veszem fel a tanulókat s a létszám betelése esetén helybeli tanulót sem vehetek fel többé.

Az első osztályba oly tanulók vehetők fel, akik szept. 1-ig a kilencedik évüket betöltötték, de a tizenkettediket még nem haladták tul s az elemi iskolának legalább a IV. osztályát sikerrel elvégezték.

A beiratáshoz el kell hozni: 1. a legutolsó iskolai bizonyitványt, 2. az állami anyakönyvi kivonatot, 3. az ujraoltási bizonyitványt. Akik nálunk végezték az előző évet, csak az utolsó bizonyitványt hozzák el.

A beiratáskor lefizetendő felvételi és mellékdij cimén 4.20 pengő meg filmdij. A filmdij az első osztályosoknál 1.44 pengő, a felsőbb osztályosoknál a mult tanévben fizetett tandij 3 százaléka. A jeles és jó előmenetelü hadiárvák és hadigyámoltak ezt nem fizetik. A hadiárvák és hadigyámoltak ehhez való jogukat beiratáskor „Hadigondozási igazolvány"-nyal (mással nem lehet) tartoznak igazolni, illetve a beiratáskor ezt az igazgatónak beadni. Felkérem az igényjogosultakat, hogy ezt az igazolványt szerezzék be.

Tandij és fentartási dij összesen 48 pengő. A jeles és jó előmenetelü hadiárvák és hadigyámoltak ezt sem fizetik.

A megfelelő viseletü és előmenetelü tanulók, ha atyjuk (gyámjuk) anyagi helyzete ezt megokolttá teszi dijkedvezményben részesülhetnek. A dijkedvezménynek öt fokozata van. I. fok 40, II. fok 32, III. fok 24, IV. fok 16, V. fok 8 pengőt fizet.

A dijkedvezményt a tanáritestület adja. Ha a januári értesitő eredménye szerint a tanuló kedvezménye feltételeinek többé nem felel meg, a II. félévre a megfelelő magasabb dijtételü helyre sorozandó be.

A dijkedvezményt illetőleg mentességet szabályszerü (bélyegmentes) folyamodványi nyomtatványon kell szeptember 15-ig, illetőleg február 10-ig kérelmezni. Ezeket a kérvényürlapokat szeptemberben adjuk ki a tanulóknak, addig ez irányu kérelmek mellőzendők.

Akik az elemi iskola V—VI. osztályából a polgári iskola II., illetőleg a III. osztályába akarnak jutni, azoknak szeptember hó 5-én (délelőtt 8-tól fiuk, délután 2-től leányok) tantervkülönbözeti vizsgálatot kell tenni. A vizsgálat dija 20 pengő, a vizsgálat napján fizetendő.

Ezt a szándékot a beiratáskor az igazgatónak be kell jelenteni s be kell adni az utolsó bizonyitványt s az anyakönyvi kivonatot.

Végül még felhivom a leányiskola I. osztályába beiratkozó tanulók figyelmét, hogy az egyenruha, sapka, tornaruha beszerzése kötelező. A nyári ruhavételnél a t. szülők ezt vegyék figyelembe. A fiuknál szintén kötelező a tornaruha és a sapka megvétele.

Tábori Géza igazgató.

A Tátra-uccában kitünő borpince bérbeadó, esetleg eladó. Bővebbet Tóth Gyulánál.

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Fürdő-u. 4 sz.

Kötöteket lehetne összeállitani abból a sok-sok ezer elismerő- és hálalevélből, amelyek mind a valódi Diana sósborszesz csodálatos hatását dicsérik.

Intézőt vagy ispánt jó bizonyitványokkal keresek Irsay Imre Kisfaludpuszta, u. p. Zagyvapálfalva.

A zagyvapálfalvai körjegyzőtől.
94/934 szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Baglyasalja község előljárósága versenytárgyalást hirdet a Salgótarjáni XII. sz. u. vicinális uton (a törv. hat. utról Baglyasaljára vivő bekötő uton) létesitendő 5.00 m. szabadnyilásu vasbeton felszerkezetü Tarján híd épitési munkálataira.

Az ajánlatot „Baglyasalja község előljáróságának": Ajánlat a Salgótarjáni XII. sz. u. vicinális uton épitendő Tarján-híd munkálataira" felirattal ellátva, pecséttel ellátott, lezárt sértetlen boritékban f. évi julius 12-ig déli 12 óráig kell Zagyvapálfalván a vezető körjegyzőhöz beadni. Az ajánlati összeg 2%-áról szóló nyugtát, illetve feladóvevényt az ajánlathoz csatolni kell.

Ajánlattevőnek az ajánlatuk benyujtásával igazolniok kell, hogy 6 hónapnál régebben esedékes OTI. tartozásuk nincsen, illetve tartozásuk esetén a 9090/931. sz. u. M. E. rendelet 31. §-a értelmében az ajánlatukhoz megfelelő joghatályos engedélyt kell csatolniok, hogy ajánlatuk az odaitélésnél figyelembe vehető legyen.

Az ajánlatok a zagyvapálfalvai körjegyzői hivatalban fognak 1934. évi julius 14-én délelőtt 12 órakor felbontatni, amikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőjük jelen lehetnek. Ajánlattevőknek legalább is épitőmesteri képesitéssel kell birniok.

A feltételek és tervek a közjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Ajánlati lapok önköltségi áron a közjegyzői hivatalban beszerezhetők. Ajánlat a beszerzett ajánlati ürlap és ajánlati előméreti költségvetés üresen hagyott egységár és összeg rovatainak kitöltésével teendők, szabályszerüen felülbélyegezve és aláirva.

Ajánlatok csak az összes munkálatokra tehetők.

Az ajánlattevők a versenytárgyalástól számitott 60 napig maradnak kötelezettségben.

Azok az ajánlattevők, akik a kiiróhivatallal még nem állottak összeköttetésben, illetve ismeretlenek, tartoznak szállitóképességüket és megbizhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamarának a bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Azok az ajánlattevők, akik a munkálatok teljesitésére törvényes képesitéssel nem birnak, tartoznak már ajánlatukban megnevezni azt az iparengedélylyel biró iparost, aki a munkálatokat végre fogja hajtani, illetve a munka elvállalására vonatkozó nyilatkozatát is csatolni kell.

Az ajánlatnyertes bánatpénzét biztositékul a vállalati összeg 5%-ára kiegésziteni tartozik. Az ajánlatnyertes vállalkozóval az előljáróság a különleges pályázati és munkafeltételek szerint munkavállalási szerződést fog kötni s a munkálatok kivitele csak a vármegyei Alispán ur jóváhagyása és a költségek biztositása után lesz kivitendő.

Baglyasalja község előljárósága fenntartja magának a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg egyet se fogadjon el, vagy bármilyen más intézkedést tehessen.

Ifj. Szalatovics Péter sk. k. biró. — **Beczner Pál** sk. vezető körjegyző.

353/1934. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Gádor Ferenc ügyvéd által képviselt Szilárd Béla és csatl. társai javára 160 P. 90 f. tőke és több követelés és járulékai erejéig a salgótarjáni kir. járásbiróság 1930. évi 9380 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1933. évi december hó 23-án lefoglalt 1674 P. becsértékü ingóságokra a salgótarjáni kir járásbiróság 6806/1933. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. év. XLI. t.-c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, végrehajtást szenv. lakásán, üzletében Zagyvapálfalván leendő megtartása határidől **1934. évi julius hó 3 nap délután 4 órája** tüzetik kit amikor a biróilag lefoglalt kétágu mérleg, tányér mérleg, söraparátus, 10, könnyü kocsi s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kikiáltási ár ketharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kikiáltási ára egyezer pengőn felül van, az 5610/931, M. E. számu rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kikiáltási ár egytizedrészét bánatpénzül letesztik.

Salgótarján, 1934. évi junius 7-én.

Török Gyula
kir. bir. végrehajtó.

Nyomatott „A MUNKA" nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos Végh Kálmán.